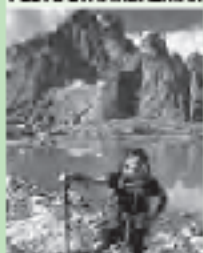

MONT BLANC AZPI-AZPITIK LES HOUCHESETIK

TESTU ETA ARGAZKIAK

Aratz Urruzmendi
Lizeaga
(Igotza, 1990)

Hiril zalea oror. Berezki, korrika egilea eta mendian ibiltzea gustoko du. Euskal Herriko mendian askotan, Pirineotan, Alpeetan eta Dolomieten ibilia.

TESTU ETA ARGAZKIAK

Jon Mikel Murguindo
(Pasala, 1993)

Mendian ibiltzea gustoko du, bere urtaro eta inguru desberdinetan. Iberiar Penintsulatik harago, Atac, Alpa eta Andeetan ibilia. Equipa Chepi-ko kidea.

Gure arteko elkarriketetan askotan ateratzen zen Mont Blanc igotzeko aukera, baina beti ere baldintza argi batekin: igotzekotan azpi-azpitik egingo genuen, hau da, inolako laguntza mekanikorik gabe (tren edo teleferikorik erabili gabe) eta Les Houches herritik abiatuta. Izan ere, jende gehienak ibilbidea laburtze aldera, lehenik teleferikoa hartu izan ohi du, eta jarraian, tren. Teleferikoa Les Houchesetik abiatzen da, eta Bellevue-ra heldu (1800m). Trenaren kasuan, Bellevue-n hartu eta Nide d'Aigle-ra (2372 m) igotzen da. Horrela, 2023ko uztaia amaieran joan ginen Alpeetara eta abuztu hasieran egin genuen jarraian kronika gisa laburtu dugun Mont Blanc-eko ibilbide zoragarria.

Mont Blanc igotzekotan azpi-azpitik egingo genuen, hau da, inolako laguntza mekanikorik gabe.

Puntu horien bila lano artzan

Roche Faurio eta Breithorn igo genituen Mont Blancera abiatu aurretik kaluerara egokitzeko

Esan bezala, guretzat garrantzitsua zen ibilbide oso oinez egitea eta gainera Tête Rousseko aterpetxean (3167 m) lo egitea. Goñterreko aterpetxea altuera handiagoan dago (3815 m), baina nahia-
go genuen hain famatua ez den eta hain masifikatua ez dagoen aterpetxean aterpetu. Beraz, ibilaldia gogorragoa izango zen baina ez genuen zalantzarik horrela burutu behar genuela.

Ez ginen Mont Blancera entrenamendu gabe iritsi. Europako mendirik garaienera abiatu aurretik, egun batzuk igaro genituen Alpeetan eta ahalik eta hoberen "aklimatatzeko" saiatu ginen. Horretarako, Ecrins bailaran biegun pasa genituen. Bertan, 3170 metroko altueran dagoen Refuge des Ecrins zoragarrian egin genuen lo, eta hurrengo egunean, 3700 metro pasatxo dituen Roche Faurio mendia igo genuen.

Cerviniako bailara ederrean ere beste bi egun igaro genituen. Bertan, erdiko eta mendebaldeko Breithorn igo genituen, biak ere 4100 metrotik gorakoak. Beraz, altueran ibiliak ginen eta prest geunden erronkari ekiteko.

Iritsi zen Mont Blancera abiatzeko eguna. Goizeko 6ak inguru motibazioz gainerzka Les Houches herriko aparkalekutik abiatu ginen. Hasierako zatia lainopean, basoan barrera, egin genuen. Motilla oso handiekin joan arren, nahiko azkar igo ginen. Txantxetan esaten genuen motilekin batera pisu neurgailura igoz gero, bakoitzak 15-20 kilo gehiago pisatuko genituela. Izan ere, horrelako ibilbide bat egiteko material pila eraman beharra dago: zakua, janaria eta edaria, kranpoiak, amesa eta bestelako materiala, kaskoa, sokak, udako eta neguko arropa...

Ibilbide hasiera oso polita da. Horrelako mendi garaiak inudikatzean segituan burura elurtutako gune ikusgarriak etortzen zaizkigun arren, hori baino askoz gehiago dira. 2000 metro inguruan Mont Lachat mendia eskuinean utzi eta trenua nola igarotzen zen ikusi genuen. Hortik aurrera, belardia amaitu eta harri gunea hasten da. Horrela, puntu horiei jarraiki eta harri solteztan betetako gunean gora egin genuen lepo zoragarri batera iritsi arte. Bertan, lehen aldiz aurrez aurre elurtutako gune handiak ikusteko aukera izan genuen. Grand Couloir famatua eta Bionassayko ertza zoragarria bistaratu ziren eta ezin izan genion argazki ederrak ateratzeko tentazioari eutsi. Gero eta gutxiago falta zen aterpetxera iristeko, jada ikusten genuen. Malda harritsu batzuetatik igo eta elur zati bat zeharkatu ondoren iritsi ginen.

Alepatetik jaisten. Bizperan, elurra
egin zuen eta inguru a zoragarri zagoen

Burretzekgora

Tête Rousseko aterpetxera 12:30ak inguruan. Kanpoan, argazki batzuk atera ostean barrura sartu eta lasai egoteko aukera izan genuen. Horrela, hurrengo egunerako atsedena hartzeko probestu ondoren, arratsaldeko 18:00etan lotan jarri ginen goizeko 1:15etan esnatu behar baikinen.

Iritsi da eguna. Goizeko 1:15etan alarmak jo, esnatu eta prestatzen hasi gara

Iritsi da eguna. Goizeko 1:15etan alarmak jo, esnatu eta prestatzen hasi gara. Aterpetxe kanpoan, materialaren azken errepasoa egin eta "good luck" (zorte on) batzuk esan ostean abiatu gara. Aterpetxeetan une zoragarriak sortu izan ohi dira eta une hau zalantzarik gabe horrelakoa izan zen. Goizeko ordu horietan, erdi lo, zorte ona opatzeak sekulako esanahia du. Bi hitz besterik ez dira, gainera kanpoko hizkuntza batean egiten ditugunak, baina emozio eta tentsio dosi handia biltzen

dute. Bat-batean oihartzten gara ez gaudela Euskal Herriko edozein menditan, Europako lekurik garaienetan baizik, horrek dakarren guztiarekin.

Ez du hotz handiegirik egiten baina badaezpada ere ongi atonduta goaz. Elurrezko aldapa handi bat igaro ostean harri gunean sartu gara, "Bolatokia" ("Bofera" gaztelera) deituriko gune aski ezagunean. Bertan, kontu handiz ibili beharra dago gainaldetik harri handiak erortzen baitira. "Bolatokia" zeharkatuta Grand Couloir ezagunean sartu gara. Goüterreko aterpetxera iritsi arte, eskuak eta hankak erabili beharrez aurkitzen gara eta egia esan gustura egiten ditugun lanak dira. Esan daiteke nahiko ohituak gaudela horrelakoetan, gainera zati askotan soka finkoak daude eta oraindik altuera ez da bere legea ezartzen hasi, beraz, nahiko azkar igotzen gara.

Iritsi gara Goüter ingurura. Hotza egiten duenez, aterpetxe kanpoan kranpoiak ahalik eta azkarren jarri eta elurmetan barrena abiatu gara. Zerua oso estalita dago

eta elurra hasi du, zalantzarik gabe gure igoerari epikarik ez zaio faltako. Oso gutxi ikusten zen eta momenturen batean noraezean ibili gara. Unean bertan ez dugu ezer esan, baina gero elkarri aitortu diogu une horretan zail ikusten gurela igoera burutzea. Bidea berrartu dugu eta beste bikote bat ikusteak konfiantza eman digu. Elurrezko maldak handiak eta zuzen bat igotzen hasi gara eta orduan gure gozamen eta lasaitasunerako zerua irekitzen hasi da. Hortik aurrera, une oro Bionassayko orratz ikusgarria ikusgai izango dugu.

Maldan gora egin eta lepo batera iritsi gara, 4200 metro inguruan gaude. Lehen aldiz, gure helburua parez pare ikusteko aukera dugu. Mont Blanc zoragarria begien bistan dugu, ia eskuekin ukitu daiteke. Lehen ikuspegi honek, errespetua sortzen du eta oraindik asko falta delaz oihartzten gara. Dena dela, hemendik aurrera une oro parean edukiko dugu eta horrek indarra eta motibazioa ematen du. Argazki eta bideo batzuk grabatu ostean aurrera egin dugu.

Dôme du Goûter

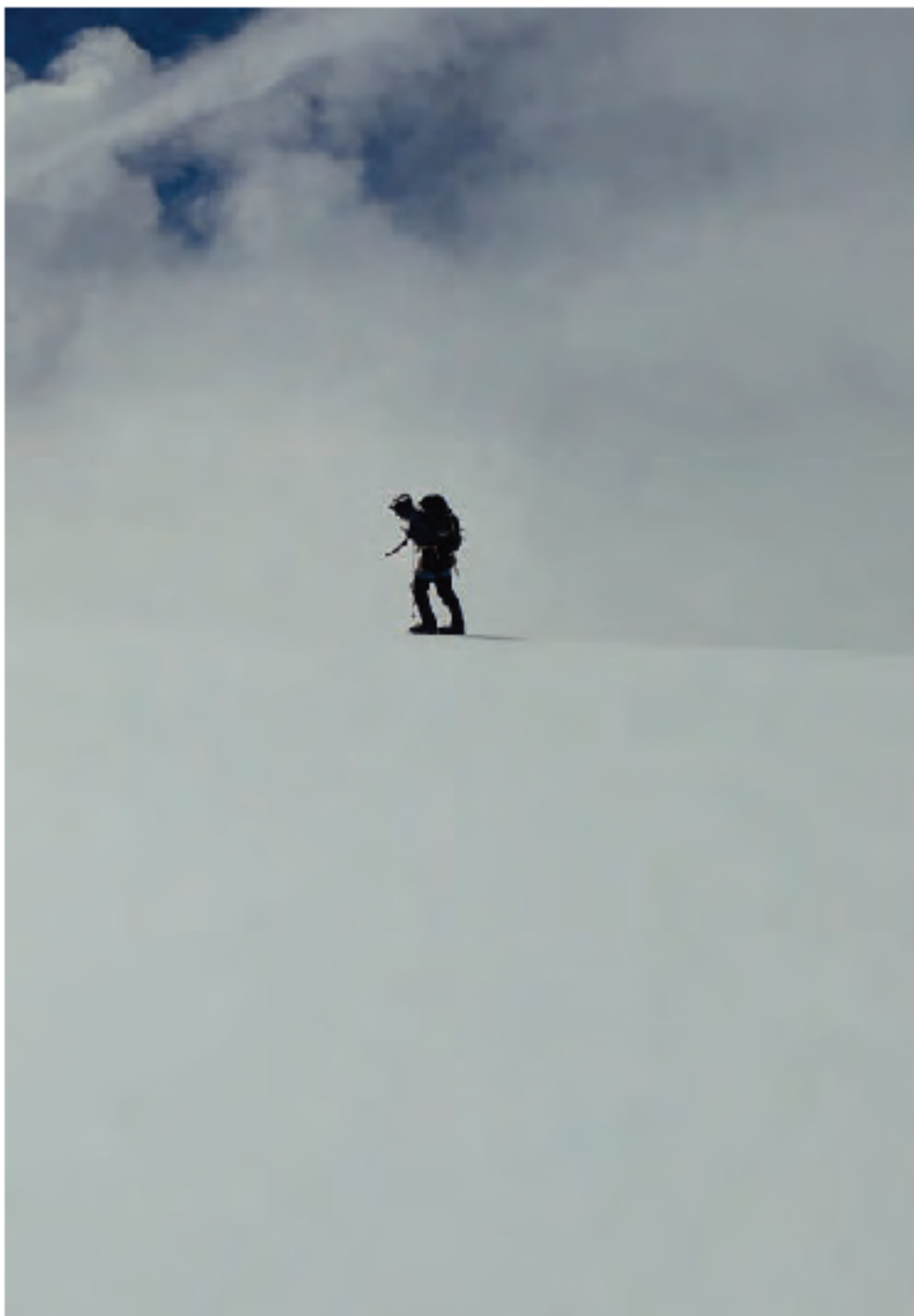
Vallot aterpetxe ezagunera iritsi gara. Larrialdietarako prestatuta dago eta bertan makina bat pasadizo gogor gertatuko ziren arren, paradisuan gaudela iruditzen zaigu. Mont Blanc-en azpian, harkaitz erraldoi baten ertzean eta serak beldurgarriak ezkerretara genituela zoriontsu sentitzen gara horrelako tokian egoteagatik. Dena dela, ezin dugu lo hartu eta zerbait jan eta edan ostean gorantz abiatu gara.

Vallot ezagunetik 450 metro inguru geratzen dira baina amaigabeak egiten dira

Hortik gora altuera bere legea ezartzen hasten da, buruan presio moduko bat antzematen hasten gara eta gorputza gero eta nekatuago nabaritzen dugu, indar oso gutxiarekin egongo bagina bezala. Gainera, "camel back"-a izoztu zaigu eta behar baina ur askoz gutxiago edaten ari gara. Soilik kantinploran du guna edaten dugu, baina kantinplorakongibeteta eduki arren, altuera horretan ezin gara behin eta berriz geratzen ibili. Vallot ezagunetik 450 metro inguru geratzen dira baina amaigabeak egiten dira, gero ohartu ginen ordu eta erdi inguru behar izan genuela Vallotetik gailurreraino doan zatia egiteko. Gaine-

ra, dena ez da zuzena edo goranzkoa, bi malda gogor igaro ostean beherantz egin beharra dago.

Mont Blanc handia une oro parean ikusi arren, oso poliki goaz eta metroak irabaztea oso nekeza egiten da. Sigi-sagan igo ondoren, amaieran "Konkorak" ("Les Bosses" frantsesez) izeneko malda errepikakorretan sartzen gara. 5-6 malda dira denak ere ia berdinak, ibilbide estua eta zuzengune modukoak. Lehenengoa igotzean, ton-torrera iristen ari garela pentsatu arren, ez da horrela eta beste 5-6 "konkor" inguru geratzen dira. Zalantzarik gabe, amaiera oso-oso luzea egiten da. Dena dela, Euro-

tarte luzea igarotzen dugu. Zaila da hitzekin deskribatzea bertan sentitzen dena, soilik mendia pasio infinituz bizi duenak ulertuko gaitu. Euforia moduko batek gorputz osoa zeharkatzen du eta maite ditugun pertsoez oroitzen gara. Kobertura dago eta etxekoei deitzeko aprobetxatzen dugu, lehen galdera honakoa: Ezetz asmatu non gauden?

Halako batean mutill bat bakarrik dator. Guregana etorri eta bostekoa eman ostean hiruok besarkatzen gara. Horrelako uneak soilik, egimiko esfortzua eta dugun poztasuna kontuan izanda soilik uler daitezke, bestela nekez esplika daiteke ezagutzen ez dugun pertsona bati egundoko besarkada ematea. Zesar izena duela esan digu eta mexikarra dela, mobilatik janaria eta edaria atera du eta "Coca-cola" eskaintzen digu. Zalantzarik egin gabe eta gutxi edan dugunez, botilari trago ederrak ematen dizkiogu. Ikurrifia atera dugu eta Zesarrek argazki mordo atera dizkigu. Zesarren agerpena jaungoikoa azaltzea bezalakoa izanda, izan ere dezenteko egarriarekin eta ahuleziarekin iritsi gara eta berak emandako jakiekin berriro biziberritu gara. Gu bezala, Les Houchesetik abiatu dela azaltzen digu, baina egunean bertan egingo duela igoera eta jaitsiera. Zalantzarik gabe, badaude gu baino okerragoak, jeje. Txantxetan Kilian Jorneten errekorra apurtzeko asmoa ote duen galdetu diogu eta barre mordo egin ostean, elkar agurtu gara.

pako mendirik garaiena esku-eskura dugu eta ez dago etsitzarik.

Iritsi gara azkenean tontorrera, hasierako 30 segundo edo minutuko tartean ez dago ospakitzunik. Nekatuta iritsi garenez, arnasa hartzeko probesten dugu. Behin gorputzari buelta poka bat emanda, orduan bai gozatzeko unea da. Besarkadak eta oihuak tartekatzen dira. Europako mendi altuenean eta munduko famatuenetako batean egotearen poztasunak gorputz osoa zeharkatzen du. Begiak azkar mugitzen dira, den-dena ikusi nahi dute. Mendi asko lainopean egon arren, gutxi batzuk ikusi ditzakegu, eta horiei begira

Aguila du Biomassay

Eura sartzen zaigu

“Beherantz lehen metroak egiten hastean jabetzen gara eginikoaz eta malkoren batzuk ere jausten dira masailetatik behera”

Tantorreen denbora bat igaro ostean, beherantzko ibilbideari ekin diogu. Beherantz lehen metroak egiten hastean jabetzen gara eginikoaz eta malkoren batzuk ere jausten dira masailetatik behera. Horrelakotan, bizitzari eskerrak ematea besterik ez da geratzen hain toki zoragarrian egoteko aukera izan dugulako. “Explorando Rincones”-eko 10 urteko Vega neskatok dioen gisan “Ez dago hitzik horrelako handitasuna deskribatzeko”.

Tentuz baina ongi jaitsi gara, eginikoarekin oso pozik baina badaezpada ere zentzumen guztiak akribasuta mantentzea eta ez erlaxatzea komeni da. Valloteko aterpetxera iritsi gara eta bertan zerbait jan dugu. Ordura arte gozoa jaten egon ostean (batez ere barra mardo) zerbait gazia jatea (sardina eta atun latak) eskertu dugu.

Valloteko aidapa jaitsi ondoren Dôme du Goûter igotzea erabaki dugu. Dôme bide ondoan geratzen da, 100 metro besterik ez dira baina jada nekatuta gaude eta altuerak ere ez du barkatzen, 4000 metrotik gora denbora asko daramagu eta gorputzak nekatuta nabaritzen ditugu. Manto-mantso igo dugun arren, igoera ikusgarria izan da. Izan ere lainoen gainetik gindoazen eta unerren batean zeruan geundela zirudien. Beste, besarkada batzuk eman eta argazkiak atera ostean, beherantz abiatu gara. Goûterreko aterpetxe ingurura hurbiltzen ari garen bezala, zerua gero eta estaliagoa dago eta elurra hasi du. Hasieran maluta

guti batzuk ziren arren, gero eta handiagoak bihurtu dira eta Tête Rousseko aterpetxera iritsi arte elurra izan dugu lagun. Grand Couloirreko zatia tentuz jaitsi dugu, bertan Goûterreko aterpetxera igotzen ari ziren mendizale dezenterekin topatu gara eta gehienek ea Mont Blanc igo dugun galdetu digute. Baietza erantzutean, pozez betetzen gaituzten zorion mezuak jasotzen ditugu.

Azkenean ia 16 ordu oinez egin ostean, iritsi gara aterpetxera. Nahiko bustita iritsi garenez, lehen egitekoa arropa aldatzea izan da. Bigarrena eta hau ere garrantzitsua, garagardo fresko batekin eginikoa ospatzea. Garagardoa amaitu, lasai afaldu eta ohera sartu gara.

Larunbatean, goizeko 6ak inguruan esnatu gara. Gure jatekoa genuen arren, aterpetxean soberan geratu den gosaria edonork hartzeko moduan uzten dutela oihartu gara eta kafea eta esnea hartzeko probestu dugu. Aterpetxean lasai egon ostean, beherantzko bidea hasteko prestatzen ari gineela Simona izeneko errumaniar bat ezagutzeko aukera izan dugu. Gurekin jaiteko asmoa du, bere bi lagun Goûterreko aterpetxera abiatuko dira baina berak ez duela gogorik dio. Goizeko 8etan abiatu gara, aterpetxe ingurua elur berri inguratuta dago. Atzo baina hotz handiagoa egiten duela iruditu zaigu eta gaur, Mont Blancera igotzeko asmoa dutenak, baldintza zailagoak izango dituztelaz oihartzen gara.

Hasierako zatia gozamen hutsa izan da, elur berrietan barrena plisti-plasta jaitsi gara, pixkanaka Aiguille du Midi eta Grandes Jorasses inguruko orratz ikusgarriak azaltzen joan direlarik. “Simo”-ri agur esan ondoren, harri gunean sartu gara. Bertan, bi une ezberdinetan nahiko gertutik basahuntza taldeak ikusteko aukera izan dugu. Hami gunetik atera eta Col Lachateko lepora iritsi gara, bertan trena geratu eta turista taldeak arrapaladan iriteten hasi dira.

...eginikoarekin pozarren gaude, erdi txantxetan erdi serio esaten genuen gisan, harrokeriarik gabe baina harrotasunez

Mont Lachat igo eta jeitsi ostean basko zailan sartu gara. Pixka bat beherago, etxola baten ondoan mokadutxo bat jan dugu. Beherantzko bidea jarraitu dugu eta 14:00ak inguru iritsi gara apartakalekura. Bertan, amaiera eman diogu hiru eguneko ibilaldi zoragarriari. Mont Blanc azpi-azpitik igotzeko erronka jarri genion gure buruei eta lortu dugu, beraz eginikoarekin pozarren gaude, erdi txantxetan erdi serio esaten genuen gisan, harrokeriarik gabe baina harrotasunez.

Amaitzeko zehaztapen batzuk. Mont Blanc mendiaren inguruan iritsi, mito eta uste asko daude. Oso oihikoa da egun muturreko iritziak ematea, txuri ala beltz, ongi ala gaizki. Horrela, Mont Blanc mendiaren inguruan era guztietako iritziak entzun ditugu, oso zaila dela dioteneetatik hasi eta erraza dela dioteneetaraino. Guk ez dugu ez bata ez bestea esango, egia da zailtasuna denok ezberdін ulertzen dugula. Kasu honetan gainera, moldagarria izan daiteke, izan ere ez da berdina trenean 2000 metrora igo edota azpi-azpitik abiatzea. Berdina ez den bezala, igoera 3-4 egunetan egitea edota egunetan bertan ala bitan. Guk egin dugun ibilbidea, fisikoki gogorra iruditu zaigu (4000 metrotik gorako igoera metatzen da), zailtasun tekniko handiegirik gabes baina oso luzea. Egia da, hain altuera handia izateko Mont Blanc mendiak ez duela zati oso teknikorik, baina ezinbesteko baldintza batzuk eskatzen ditu. Esaterako, nequan mendian esperientzia izatea, arrisku egoerak identifikatu eta egoki kudeatzen jakitea (goi mendietan aurretik ibilia egotea erabakigarria izan daiteke horrela egoerei zuzenki erantzuteko) igoera batzuk egiten trebatuta egotea (gandorrak, er tzak...) eta fisikoki ongi egotea.

Azken hitzak. Mont Blanceko igoeran zentratu garen arren, Alpeetako bidaiak osoak merxezi du aipamenik. Sarritan, tentazioa dugu izen handiekin geratzeko, baina Mont Blanceko igoera bidaiak oso baten parte da. Guk ikaragarri gozatu dugu eta horixe izan behar da mendira goazeren helburu nagusia. Altuera handiagoa ala txikiagoa, zailtasun handiagoa ala txikiagoa, mendian eta mendiarekin gozatzea, beti ere beste pertsonak zainduz eta babestuz eta mendiari zor zailan errespetua mantenduz.

